

διὰ νὰ λάβῃ τὴν πρώτην ὁρμὴν εἰς κίνησιν καὶ πρὸς τοῦ-
τοις διὰ νὰ ὑποστηριχθῇ τρέχων, ἢ διὰ νὰ κανονίσῃ τὸν
δρόμον, ἢ νὰ σταματήσῃ κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ. Τὴν
τοιαύτην ῥάβδον μεταχειρίζονται καὶ οἱ ἐπὶ παγοσανδά-
λων τρέχοντες κυνηγοὶ διὰ τὰ προσβάλλωσι τὰ ζῶα καὶ
τὰ θηρία τὰ ὅποια συναντῶσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν τοιαύτην
χρῆσιν ἡ ῥάβδος αὕτη φέρει κατὰ τὴν μίαν ἄκραν αὐτῆς
σιδηρὰν αἰχμὴν.

Ἐὰν δὲ ᾗναι δύσκολον νὰ φαντασθῇ τις τοὺς ἀνθρώπους
τούτους ὑπερβαίνοντας κατὰ τὴν ταχύτητα τὰ ὠκυποδέ-
στερα ζῶα, ὅταν φορῶσι τὰ τοιαῦτα παγοσάνδαλα, εἶναι
ἔτι μᾶλλον δυσκολώτερον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀδύνατον, νὰ
κατανοήσῃ, πῶς οὗτοι δύνανται νὰ κρατῶσι τὴν ἰσορροπίαν
καταβαίνοντες εἰς τὰ πλεόν ἀπόκρημνα βάραιθρα, ἢ ἀναβαί-
νοντες τὰ ὑψηλότερα ὄρη· ἀλλ' ὅμως ἄνδρες τε καὶ γυ-
ναῖκες πράττουσι τοῦτο μετὰ ἀκατανοήτου ταχύτητος
καὶ ἐπιδεξιότητος καταπληκτοῦσης τὴν φαντασίαν.

Οἱ Ὀστίακοι ἔχουσιν ἐπίσης τὴν εἰς πολλοὺς λαοὺς τῆς
Ἀρκτικῆς Ῥωσσίας κοινὴν συνήθειαν τοῦ νὰ σύρῃσι τρέ-
χοντες ὀπισθεν αὐτῶν χαμάμαξαν πλήρη ζωοτροφῶν ἢ
ἄλλων φορτίων.

Οἱ Ὀστίακοι μεταχειρίζονται κατακόρως τὴν Νικοτιανὴν
καπνίζοντες καὶ ἔτι συνεχέστερον λαμβάνοντες αὐτὴν ὡς
κόνιν διὰ τῆς ῥίνος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὄσφρησις αὐτῶν εἶναι
πολλὰ τραχεῖα, αὐξάνουσι τὴν ἐρεθιστικότητα τῆς Νικο-
τιανῆς κόνεως ἀναμειγνύοντες αὐτὴν μετὰ τῆς τέφρας δια-
φόρων ἐρεθιστικῶν ξύλων.

Ἡ ἀθλιεσττέρα εἰδωλολατρεία εἶναι ἡ θρησκεία τοῦ λαοῦ
τούτου· διότι λατρεύουσιν εἰδῶλα ἀτέχνως κατεσκευασμένα
ἐκ ξύλου, καὶ πρὸς τούτοις βουνά, δένδρα, βράχους καὶ
ἄλλα τοιαῦτα ἀντικείμενα τῆς φύσεως προσβάλλοντα τὴν
φαντασίαν αὐτῶν, ἢ καθιερούμενα ὑπὸ τῶν ἱερέων τῆς βα-
νύσου ταύτης εἰδωλολατρείας. Εἶναι δὲ ἐπὶ τοσοῦτον
δυσδαίμονες, ὥστε ὅταν μέλλωσι νὰ ἐξέλθωσι πρὸς ἄγραν,
δοκιμάζουσι κατὰ τὴν προηγουμένην ἐσπέραν νὰ πταρῶσιν·
ἐὰν δὲ δὲν θνηθῶσι νὰ κατορθώσωσι τοῦτο, ἀναβάλλουσιν
εἰς ἄλλην ἡμέραν τὴν ἄγραν αὐτῶν.

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ Κ.Τ.Α.

(Συνέχεια ἐκ τῶν ἀριθμῶν 4, 10 καὶ 16.)

ΜΒ'. Ἐχε πρόσωπον εὐειδὲς καὶ ἑλκυστικόν, ἢ ἀνά-
στημα εὐρυθμον καὶ ζηλωτὸν· ἂν τὸ πνεῦμά σου καὶ

τὰ ἦθη σου δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ταῦ-
τα προτερήματα, δικαίως θέλουσι σὲ παρομοιάσει πρὸς
ἀθλίαν καὶ μηδεμιᾶς τιμῆς ζωγραφίαν θεμμένην ἐπὶ πο-
λυτελοῦς κρηπίδος.

ΜΓ'. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ᾗσαι ἄνδρεὺς ἐν καιρῷ πολέμου,
ἀπαιτεῖται πρὸς τούτοις νὰ διάγῃς καὶ νὰ πολιτεύη-
σαι καλῶς ἐν καιρῷ εἰρήνης. Εἰς φρόνιμος προσφέρει
πλειοτέρας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸ κράτος, ἢ ἑκατὸν καλῶς
ὠπλισμένοι· καὶ εἰς ἔμπειρος στρατηγὸς μᾶλλον ἢ χί-
λιοι ἀτρόμητοι στρατιῶται.

ΜΔ'. Ἄν διὰ τοῦ ἐπιτηδεύματός σου καὶ τῆς ἐπι-
μελείας σου ἀπέκτησας πλοῦτον καὶ δὲν κάμνης χρῆσιν
αὐτοῦ, θέλουσιν εἰπεῖν, ὅτι ὁμοιάζεις λύχνον, ὅστις ἐσθυσεν
ἐξ αἰτίας τοῦ πολλοῦ ἐλαίου.

ΜΕ'. Μάθε νὰ χρυσώνης τὸ καταπότιον, ὡς λέγει
ἡ παροιμία, κατὰ τὰς ζημίας σου, τὰς συμφορὰς
καὶ λύπας σου, τουτέστι μάθε νὰ ὑποφέρῃς μετ' ὑ-
πομονῆς.

ΜΣ'. Ἄπεχε παντὸς ἔργου τὸ ὁποῖον ἐνδέχεται νὰ
σοὶ προξενήσῃ ἀνυποληψίαν. Διότι ἡ κακὴ ὑπόληψις
ἀκολουθεῖ πάντοτε τὴν ἀταξίαν, καθὼς ὁ καπνὸς δει-
κνύει μακρόθεν τὸ πῦρ.

ΜΖ'. Ἄν ἐπραξῇς καλὴν τινα καὶ γνωστὴν τοῖς πολ-
λοῖς πράξιν, αὕτη δὲν θέλει μένειν ἀβράβευτος. Ἀλλὰ
θέλει ἔλθει ἡμέρα, καθ' ἣν θέλεις πρεπόντως ἀνταμειφθῇ,
καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ συμφέρον τοῦ ἡγεμόνος θέλουσιν
ὕποχρεῶσαι αὐτὸν νὰ σὲ ἐνθυμηθῇ.

ΜΗ'. Πρέπει νὰ παραδέλῃς πολλάκις τὰ σφάλματα
τῶν οἰκείων καὶ φίλων σου, ἂν θέλῃς νὰ συζῇς καλῶς
μετ' αὐτῶν καὶ νὰ διατηρῇς μετ' αὐτῶν φιλίαν. Ἀλλὰ
τί λέγω; Πρέπει νὰ συγχωρῇς καὶ εἰς σεαυτὸν πολ-
λάκις, ἂν θέλῃς νὰ ὁμονοῇς μετὰ σεαυτοῦ.

ΜΘ'. Ὁ αὐτοκράτωρ Τίτος ἐλυπεῖτο ὁσάκις παρήρ-
χετο ἡμέρα, καθ' ἣν δὲν ἐπαρουσιάζετο εὐκαιρία εἰς τὸ
νὰ εὐεργετήσῃ τινα. Ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ᾗναι τις
αὐτοκράτωρ διὰ νὰ ἔχῃ τὸ αὐτὸ φρόνημα. Νόμιζε λοι-
πὸν ὡς χαμένες ὅλας ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν
ἐπραξας ἀγαθοεργίαν τινα.

Ν'. Ἐχε κατὰ νοῦν τὸ ρόδον, τὸ ὁποῖον ἔχει πολλήν

καλλονὴν καὶ χάριν, καὶ μικρόθεν διαχέει τὴν εὐωδίαν αὐτοῦ, καὶ ὁμοῦ εἶναι περικυκλωμένον ἀπὸ ἀκάνθας. Οὕτω δὲν ὑπάρχει ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ, δὲν ὑπάρχει μεγαλείον, δὲν ὑπάρχει ἡδονὴ ἄνευ πόνου.

ΝΑ'. Ἡ εὐθύτης καὶ ἡ τιμιότης εἶναι τὰ ἀσφαλέστερα μέσα, δι' ὧν δύνασαι νὰ φθάσῃς εἰς τὰ πλέον ὑψηλὰ ἀξιώματα.

ΝΒ'. Μὴ εὐεργέτει τοὺς τυχόντας· διότι συνήθως οἱ ἄνθρωποι ἀγαπῶσι πλείοτερον τὰς εὐεργεσίας ἢ τοὺς εὐεργέτας.

ΝΓ'. Μιᾶς ἡμέρας ἡδονὴ δὲν εἶναι ποτὲ ἡ ἡδονή, ἂν μέλλῃ νὰ ἐπακολουθήσῃ αὐτὴν πολλῶν ἐτῶν μεταμέλεια.

ΝΔ'. Ἐὰν κομπάζῃς εἰς τὸ ὅποῖον φέρεις ὄνομα καὶ εἰς τὸ γένος εἰς ὃ ἀνήλεις, χωρὶς νὰ ἔχῃς ἰδίαν ἀξίαν καὶ ἱκανότητα, οἱ μὲν πρόγονοί σου κάμνουσιν εἰς σέ τιμὴν βέβαια, ἀλλὰ σὺ δὲν κάμνεις τιμὴν εἰς αὐτοὺς.

ΝΕ'. Μόνον πάθος ἐπαινετὸν νόμιζε τὸ νὰ μὴ ὑποκίπῃς εἰς κἀνὲν πάθος, καὶ ἄλλην ἡδονὴν δὲν πρέπει νὰ ἀγαπᾷς παρὰ τὴν ἡδονὴν τοῦ νὰ καταφρονῇς ὅλας τὰς ἡδονάς.

ΝΣ'. Λέγε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν. Καὶ εἴπου αὕτη δὲν εἶναι ἀγαπητὴ, εἶναι πάντοτε σεβαστὴ.

(ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΓΑΙΟΜΗΛΩΝ, ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΣ, ΦΥΤΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΑΥΤΩΝ.

Ἡ πατρὶς τοῦ ἐπωφελοῦς τούτου φυτοῦ εἶναι τὸ Χίλλι καὶ τὸ Περού καὶ ὁ χρῆσιμος αὐτοῦ βολβὸς ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν ἐγγωρίων Patatoes. Τὴν πρώτην γνῶσιν περὶ αὐτῶν ὀφείλομεν εἰς τινὰ ἔμπορον Ἰωάννην Hankins αἰχμάλωτον γενόμενον, ὅστις ἀπολυτρωθεὶς ἠγόρασε γαιόμηλα εἰς Σανταφέ (Santa-fé) ὡς τροφὴν διὰ τοὺς ἐπιβάτας αὐτοῦ, καὶ περιέγραψε πρῶτος τοὺς βολβοὺς τούτους εἰς τὰ ὑπομνήματα τοῦ ταξειδίου αὐτοῦ. Ὁ δυστυχὴς ναύαρχος Francesco Drake μετέφερε τοὺς βολβοὺς τῶν γαιομήλων κατὰ τὸ ἔτος 1584 ἀπὸ τὴν Βιργινίαν εἰς τὴν Ἰρλανδίαν, καὶ ἐφύτευσεν ἐν τινὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ· ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Walter Raleigh ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὰ 1588 εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς αὐτὸν ὀφείλεται κατ' ἐξοχὴν ἡ γενικὴ διάδοσις αὐτῶν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἂν καὶ

μόλις κατὰ τὰ 1616 ἔφαγον γαιόμηλα εἰς τὴν Βασιλικὴν τράπεζαν τῶν Παρισίων διὰ τὴν σπανιότητα αὐτῶν· κατὰ δὲ τὰ 1717 μετεφέρθησαν οἱ βολβοὶ οὗτοι διὰ τοῦ Στρατηγοῦ Μιτικάου (Mikau) εἰς τὴν Σαξωνίαν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν μετεχειρίσθησαν τοὺς βολβοὺς μόνον πρὸς τροφὴν τῶν ζώων, φοβούμενοι μήπως ἐπιφέρωσι τινα βλάβην εἰς τὴν υἰεῖαν τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἔνεκα τῆς τότε γενικῆς ἀκριβείας τῶν σιτηρῶν καὶ τῆς συμβάσεως σιτοδείας ἀναμεταξὺ τοῦ ἐπταστοῦς πολέμου, ἡ πρόληψις αὕτη καταργήθη. Τὰ γαιόμηλα εἶναι ἀναμφιβόλως μετὰ τὸν σίτον ὁ ὠφελιμώτατος καρπὸς διὰ τοὺς Εὐρωπαίους· τὸ ἐπωφελέστερον χάρισμα τῆς Ἀμερικῆς διὰ τὴν Βόρειον Εὐρώπην, καθὼς τὸ ἀραβόσιτον διὰ τὴν Μεσημβρινὴν Εὐρώπην, καὶ πολὺ σημαντικώτερον τῶν πλουσίων χρυσορυχείων τῆς Ἀμερικῆς· καθ' ὅτι ἀπ' ἧς ἐποχῆς ἡ τῶν γαιομήλων φυτεία εἰς τὴν Εὐρώπην ἐξηπλώθη δὲν συνέβη ποτὲ πανλιμία· ἐπειδὴ οἱ βολβοὶ οὗτοι πρῶτον εὐτυχοῦσιν εἰς πᾶν εἶδος γῆς, ἐὰν καὶ εἰς παχεῖαν γῆν γίνονται ὀγκωδέστεροι, εἰς ὀρεινὴν δὲ καὶ ἀμμώδη εὐχυμώτεροι· δεύτερον, ἡ ἐπιτυχία αὐτῶν γίνεται κατὰ πάντα καιρὸν, μ' ὅλον ὅτι εἴτε διὰ ξηρασίας εἴτε μεγάλης ὑγρασίας τὸ ποσὸν κατὰ τι μεταβάλλεται. Τὰ γαιόμηλα χρησιμεύουσι πρῶτον, πρὸς τροφὴν τῶν κτηνῶν καὶ ποικίλλως προπαρασκευασμένα πρὸς καθημερινὴν τροφὴν ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων· δεύτερον, πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἀμύλου (vesesè) διὰ τῆς τῶν γαιομήλων ἐκπύσεως· τρίτον, πρὸς κατασκευὴν οἴνου, πνεύματος, ἀλεύρου, ζαχαρέως καὶ σεραπίου· τέταρτον, τὸ χόρτον χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν τῆς καλιᾶς καὶ κατ' ἐξοχὴν ἐμπεριέχει ἐν καιρῷ τῆς ἀνθήσεως, μεγαλύτεραν ποσότητα παρὰ ἄλλοτε· τούτου ἔνεκα εἰς τινὰ μέρη ἀποκόπτουσι τὸ χόρτον, καὶ ξηραίνοντες καὶ καίοντες αὐτὸ λαμβάνουσιν ἐκ τῆς τέφρας τὴν καλιάν· πέμπτον, τὸ πρόσφατον χόρτον χρησιμεύει πρὸς τροφὴν τῶν κτηνῶν, ἂν καὶ δὲν τρώγουσιν αὐτὸ μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως· ἕκτον, τὸ μαραμμένον χόρτον χρησιμεύει εἰς διάφορα μέρη ὡς καύσιμος ὕλη· ἑβδομον, πρόσφατα γαιόμηλα λειοτριβηθέντα εἶναι τὸ καλῆτερον φάρμακον κατὰ καυμάτων· ὀγδοον, τὸ ἐκχύλισμα (Estratto) ἐκ τοῦ προσφάτου βοτάνου, ἐσυστήθη εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους κατὰ διαφόρων ἐνοχλήσεων τοῦ στήθους καὶ ἐν γένει ὡς ναρκωτικὸν φάρμακον.

Ἡ αὐξησις τούτων τῶν βολβῶν γίνεσθαι διὰ τῶν ἰδίων